

Inleiding

Zoetermeer is een groeiende stad, de stad heeft bijna 126.000 inwoners in 2022 en dit aantal moet met de voorgenomen groei aan woningen stijgen naar een totaal van ongeveer 147.000. Deze inwoners komen niet alleen wonen in een stad, maar besteden hun vrije tijd ook graag met sporten zoals voetbal.

In Zoetermeer zijn 4 veldvoetbalverenigingen actief met in 2022 in totaal ongeveer 3500 leden. Deze verenigingen zijn verspreid over de stad gesitueerd en zijn verschillend in aantal leden, accommodatie, organisatie en cultuur. De 4 verenigingen hebben in 2022 in totaal 21,5 velden ter beschikking waarvan 11 kunstgrasvelden.

Wat is er aan de hand?

De gemeente heeft in 2018 een [onderzoek](#) laten uitvoeren door het Mulier instituut naar de behoefte en capaciteit van sportverenigingen in Zoetermeer, vervolgens is in [2020](#) een verdere uitdieping van dit onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de schaalessprong van de gemeente op de behoefte van sportverenigingen. Uit het onderzoek van 2020 kwam naar voren dat de voetbalverenigingen op het moment van het uitvoeren van het onderzoek stadsbreed geen normatief tekort aan velden hebben. De verwachting is dat er met het groeien van het aantal inwoners van Zoetermeer een gemeente breed tekort zal ontstaan van 2,5 velden.

In het [coalitieakkoord 2022 – 2026](#) is opgenomen dat er gewerkt gaat worden aan meer sportaccommodaties en zorgen dat deze op orde zijn. Voor het realiseren van deze doelstelling is vanaf 2023 €1.250.000 per jaar beschikbaar en vanaf 2024 €2.000.000. Dit biedt mogelijkheden om de sportaccommodaties voor zowel binnen- als buitensport mee te laten groeien met de stad. Deze doelstelling in het coalitieakkoord is in lijn met het beleid opgenomen in de [sportagenda 2017 en verder, Zoetermeer sterker door sport](#), speerpunt “accommodaties op orde”.

Tijdens de raadsvergadering van 6 december 2022 heeft de gemeenteraad een motie ([nummer 2211-50](#)) aangenomen. Het college wordt verzocht om voor het voorjaardsebat aan te geven welke verenigingen kampen met een tekort aan kunstgras en/ of waar vernieuwing nodig is. Hiervoor een plan voor te leggen hierin te kunnen voorzien inclusief kostenraming.

De gemeente voert tegen de achtergrond van bovenstaande onderzoeken en ontwikkelingen sinds 2020 gesprekken over de capaciteit van de accommodaties met de voetbalverenigingen en de KNVB. Naar aanleiding van de uitkomsten van het capaciteitsonderzoek en teruglopende ledenaantallen bij de Zoetermeerse voetbalverenigingen heeft er op 10 maart 2020 een bijeenkomst plaats gevonden over de toekomst van voetbal in Zoetermeer. Grootste zorgpunt was dat het voetbal in Zoetermeer van 3552 leden in het jaar 2015 naar 3031 leden in het jaar 2020 ging (bron: KNVB). Deze terugloop aan leden was een trend die haaks stond op de landelijke ontwikkelingen, waar juist sprake was van groei. Alle Zoetermeerse verenigingen, de gemeente en de KNVB waren betrokken en maakten afspraken over een vervolg. Vervolgens brak Coronapandemie uit en zag de prioriteit van de betrokken partijen er anders uit.

Tijdens de coronaperiode konden de voetbalverenigingen als buitensport, met beperkingen en met name door de jeugd, nog wel door met sporten. Tijdens deze periode hebben de voetbalverenigingen ondanks alle uitdagingen een groei doorgemaakt in leden en zitten in 2022 weer bijna op het niveau van 2015, namelijk 3515 leden (bron: KNVB). Hierbij is het onduidelijk of dit een

tijdelijke groei betreft, of dat de trend van ledendaling die we zagen in de jaren voor corona zich weer zal laten zien.

De voetbalverenigingen maken in 2022 melding van wachtlijsten, het lukt 3 van de 4 clubs niet om alle aanmeldingen een plekje te geven. De verenigingen geven aan graag te willen groeien in de voetbaldeelname in Zoetermeer, van 4,2% naar 6,4%. De verenigingen vinden dat er een groot tekort is aan kunstgrasvelden, accommodaties een verbetering behoeven en verlichting dient te worden toegevoegd. De verenigingen vragen erkenning van de problemen op het gebied van capaciteit en kwaliteit van de accommodaties, maar zien ook kansen voor het uitbreiden van de buurtfunctie. Het opstellen van beleid kan echter niet van de verenigingen worden verwacht, zo geven zij aan.

Wat gaan we er aan doen?

Dit document dient als visiedocument voor het voetbal in Zoetermeer met betrekking tot de accommodaties. Met een doorkijk naar het jaar 2040. Er wordt een profielschets per vereniging opgesteld, met de belangrijkste knelpunten en sterke punten. Vervolgens wordt ingegaan op de mogelijke interventies die gedaan kunnen worden en wat deze inhouden. Als afsluiting volgen de conclusies en aanbevelingen.

Onderzoeksvraag:

Wat is nodig om de inwoners van Zoetermeer op korte en lange termijn te kunnen laten voetballen in Zoetermeer richting het jaar 2040, rekening houdend met de groei van de stad.

Deelvragen:

Capaciteit:

- Wat is de huidige aanbod aan voetbalvelden in Zoetermeer?
- Wat voor soorten voetbalvelden zijn er in Zoetermeer?
- Hoe benutten we de huidige capaciteit optimaal?

Behoefte:

- Wat is de huidige behoefte aan velden van de voetbalverenigingen in Zoetermeer?
- Wat is de toekomstige behoefte aan velden van de voetbalverenigingen in Zoetermeer, rekening houdend met de groei van de stad?
- Wat is de reden van deze behoefte?

Accommodatie:

- Wat is huidige staat van onderhoud van de accommodaties van de voetbalverenigingen in Zoetermeer?

Interventies:

- Welke interventies zijn er mogelijk om de capaciteit van voetbalaccommodaties te vergroten?
- Welke interventies zijn er mogelijk om de kwaliteit op het gebied van onderhoud, uitstraling en beheer van accommodaties van de voetbalvereniging te verbeteren.
- Wat zijn de neveneffecten van de aanleg van extra (kunst)grasvelden? Denk hierbij aan impact milieu, maar ook was- en kleedaccommodaties kantine en parkeerplaatsen?

1. Onderzoek

Capaciteitsonderzoek

In 2018 heeft het Mulier instituut in opdracht van de gemeente Zoetermeer onderzoek gedaan naar de gevolgen van de verwachte inwonersgroei op de behoefte aan sportaccommodaties. Voor de voetbalverenigingen heeft Mulier de veldbehoefte bepaald door het toepassen van de richtlijnen van de KNVB. Uitgangspunt hierbij is dat de natuurgrasvelden alleen als wedstrijdvelden worden benut en de kunstgras- en wetravelden voor zowel wedstrijden als training worden ingezet.

Tabel: aantal velden per vereniging (noot: SV Oosterheem heet thans SVO Buytenpark)

Sportpark	Vereniging	Aantal velden			
		Natuurgras		Wetra	Kunstgras
		Training	Wedstrijd		
Buytenpark	SV Oosterheem	-	1	-	1
Bentwoud	SV DSO	-	4	-	4
Westerpark	SV DWO	-	3	-	4
Hoekstrapark	FC Zoetermeer	-	1	1	2
Gemeente Zoetermeer		-	9	1	11

Het onderzoek wijst uit dat de verwachte bevolkingsgroei zal leiden tot een gemeentebreed tekort aan wedstrijdvelden en een groter tekort aan trainingsvelden ten opzichte van 2020 (het jaar van het uitvoeren van het onderzoek).

Tabel: vraag-aanbod analyse velden voetbalverenigingen met en zonder schaalsprong:

	Wedstrijdsvelden							Trainingsvelden					
	Aanbod 2020	Behoefte						Aanbod 2020	Behoefte				
		2037							2037				
		2020		Zonder schaalsprong		Met schaalsprong			2020		Zonder schaalsprong		Met schaalsprong
	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.	Zat.	Zon.		2020	Zonder schaalsprong	Met schaalsprong	Zonder schaalsprong	Met schaalsprong	
SV Oosterheem	2	3 (2,4)	1 (0,7)	-	-	-	-	1	1,5 (1,5)	-	-	-	-
SV DSO	8	8 (7,5)	1 (0,3)	-	-	-	-	4	4 (3,9)	-	-	-	-
SV DWO	7	5 (4,7)	1 (0,3)	-	-	-	-	4	2,5 (2,5)	-	-	-	-
FC Zoetermeer	4	5 (4,1)	1 (0,9)	-	-	-	-	3	2,5 (2,5)	-	-	-	-
Gemeente Zoetermeer	21	21	4	19	4	23	5	12	10,5	10		12,5	

Zoals in de tabel valt te lezen, was er in 2020 sprake van een gemeente brede overcapaciteit aan wedstrijd- en trainingsvelden. Waar DSO en DWO een overcapaciteit hadden, hadden FC Zoetermeer en SVO Buytenpark in 2020 een tekort. Met de schaalsprong zal er volgens dit onderzoek in 2037 gemeentebreed een tekort gaan ontstaan van 4 wedstrijdvelden op zaterdag en 2,5 trainingsveld.

Input verenigingen

De verenigingen geven aan al in 2022 te kampen met tekort aan velden (met verlichting) en was- en kleedaccommodaties. De verenigingen geven aan dat als gevolg van dit tekort wachtlijsten zijn ontstaan. Naast het tekort aan velden dienen ook de randvoorwaarden in orde te zijn. Zo wordt de kwaliteit van de natuurgrasvelden als slecht ervaren, zijn er naar mening van de vereniging niet voldoende was- en kleedaccommodaties bij FC Zoetermeer of bevindt de was- en kleedaccommodatie zich in een slechte staat, zoals bij SV DWO.

De voetbalverenigingen hebben een vergelijking gemaakt met een aantal andere gemeenten in Nederland (zie tabel hieronder). Deze gemeenten lopen sterk uiteen qua inwonersaantallen, bevolkingssamenstelling, ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke opbouw.

Gemeente	Inwoners	Leden voetbal vereniging	Verenigingen	Totaal velden	kunstgrasvelden	Kunstgras velden %	Gemiddeld aantal leden Aantal per inwoners per		Aantal inwoners per kunstgrasveld	Voetbal participatie % 2016	Voetbal participatie % 2021
							vereniging	veld			
Nederland	17.014.419	987.990	2.474	7.732	2.559	33%	399	2.200	6.850	5,8%	6,3%
Delft	101.034	4.969	10	37	21	57%	497	2.712	4.755	4,9%	3,8%
Alphen aan den Rijn	107.960	6.009	11	47	18	37%	546	2.309	6.169	5,6%	6,0%
Gouda	71.189	3.366	6	19	10	53%	561	3.747	7.119	4,7%	5,3%
Zoetermeer	124.107	3.858	4	21	11	52%	965	5.910	11.282	3,1%	4,2%
Leeuwarden	128.905	7.112	17	58	25	43%	418	2.242	5.261	5,5%	6,0%
Tilburg	212.941	9.848	15	60	27	45%	657	3.549	7.887	4,6%	4,9%
Breda	181.611	9.088	15	56	23	41%	606	3.272	7.896	5,0%	5,9%
Alkmaar	107.615	5.570	13	53	25	47%	428	2.030	4.305	5,2%	5,7%
Utrecht	338.967	17.405	31	116	69	59%	561	2.935	4.948	5,1%	5,7%
Groningen	227.380	12.572	36	148	74	50%	349	1.536	3.073	5,5%	6,0%
Nijmegen	172.064	8.985	18	44	25	56%	499	3.911	7.023	5,2%	5,4%
Achtkarpspele	28.007	2.521	13	37	6	16%	194	757	5.092	9,0%	10,3%
Assen	67.061	3.709	6	25	12	46%	618	2.669	5.831	5,5%	6,0%
Bergen op Zoom	66.237	3.465	9	33	9	28%	385	2.038	7.360	5,2%	5,3%
Grote steden totaal	1.935.078	98.477	204	752	352	47%	7.285	39.618	88.001		
Gemiddeld	138.220	7.034	15	54	25	47%	520	2.830	6.286		
Zoetermeer	124.107	3.858	4	21	11	52%	965	5.910	11.282		
Extrapolatie Zoetermeer naar 138.000	1,11	4.297	4	23	12	1	965	5.910	11.282		

Tekort Zoetermeer 2.737 30 13

Op basis van bovenstaande gegevens trekken de voetbalclubs in Zoetermeer de conclusie dat er 30 velden tekort komen in Zoetermeer, waarvan 13 kunstgrasvelden. Hierbij wordt uitgegaan van de vergelijking met andere gemeenten.

Wanneer de cijfers van de gemeente Zoetermeer vergeleken worden met gemeenten die een vergelijkbare ontstaansgeschiedenis hebben als “New Town”, dan bevindt de gemeente Zoetermeer zich aan de onderkant qua voetbalparticipatie (4,2%), maar heeft tegelijkertijd meer kunstgrasvelden per inwoner dan 3 andere gemeenten. De vergelijking ziet er als volgt uit:

Gemeente	Inwoner	Voetballer	Vereniging	Totaal veld	kunstgrasveld	Aantal inwoners per veld	Aantal inwoners per kunstgrasveld	Aantal voetballers per veld	Aantal voetballers per kunstgrasveld	Voetbal participatie % 20
Almere	217.828	5.673	6	31,75	17,00	6.861	12.813	179	334	3,6%
Amstelveen	92.331	4.199	6	21,00	12,00	4.397	7.694	200	350	5,2%
Capelle aan de Yssel	67.188	2.044	3	12,00	8,00	5.599	8.399	170	256	4,9%
Nissewaard	86.332	3.703	9	32,00	8,00	2.698	10.792	116	463	5,0%
Zoetermeer	125.767	3.516	4	21,50	11,00	5.850	11.433	164	320	4,2%

2. Profielschets verenigingen

Zoetermeer kan worden getypeerd als een New Town. Een stad die in 1962 werd aangewezen als groeikern van Den Haag en de opdracht kreeg om de hoge woningnood op te lossen. Vanaf dat moment groeide Zoetermeer planmatig uit van een dorp met 10.000 inwoners naar een echte stad met inmiddels 126.000 inwoners. Er is begonnen in de wijk Palenstein, vervolgens Driemanspolder en in 1969 startte Meerzicht, met aan de rand van deze wijk het westerpark. Vanaf 1974 werd gestart met de wijken Buytenwegh en de Leyens en in 1976 met Seghwaert. In de jaren 80 werd een nieuw stadshart gecreëerd en volgden de wijken Noordhove en Rokkeveen. Als laatste werd de wijk Oosterheem aan Zoetermeer toegevoegd. Met de groei van de stad, groeide ook het sportaanbod en in het bijzonder de voetbalverenigingen van Zoetermeer mee. Er kwamen verenigingen bij, verenigingen verhuisden en er verdwenen ook weer verenigingen.

De voetbalcomplexen van Zoetermeer zijn in eigendom van de gemeente en worden verhuurd aan de voetbalverenigingen. Aan deze verhuur zijn gebruikstijden verbonden, de voetbalverenigingen huren de accommodatie doordeweeks vanaf 16:00 in de middag en in het weekend. Overdag worden de complexen door de gemeente aan derden verhuurd, bijvoorbeeld aan voortgezet onderwijs instellingen. De verenigingen zijn binnen deze complexen eigenaar van de clubgebouwen (kantines). De was- en kleedaccommodaties en velden zijn eigendom van de gemeente. Met het omzetten van de verlichting van traditionele verlichting naar LED-verlichting is het eigendom van de verlichting overgegaan van de gemeente naar de verenigingen. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud aan de velden en de was- en kleedaccommodaties. De verenigingen verzorgen het dagelijks toezicht en de dagelijkse onderhoudswerkzaamheden.

Er zijn 4 voetbalverenigingen Zoetermeer, hieronder volgt een profielschets van de verenigingen en de accommodaties:

SV DSO

Locatie:	Sportcomplex Bentwoud
Adres:	Hildamlaan 1, 2731BT, Benthuisen
Ledenaantal 21/22:	1263 (bron: KNVB)
Kleedkamers:	24 kleedkamers
Velden:	4 kunstgrasvelden (met verlichting) 4 natuurgrasvelden (zonder verlichting)
Clubgebouw:	bouwjaar 2010

SV DSO (Door Samenspel Overwinnen) is opgericht in 1928. De club heeft binnen Zoetermeer een aantal verhuizingen meegemaakt in haar bestaan. In 2010 heeft SV DSO het huidige complex in het Bentwoud in gebruik genomen. Het speelterrein is gevestigd aan de Hildamlaan 1 in Benthuisen, maar is met de auto alleen bereikbaar via Zoetermeer. De vereniging ligt hiermee dicht tegen Oosterheem aan, de grootste en jongste wijk van Zoetermeer. Direct naast SV DSO ligt de voetbalvereniging uit Benthuisen, BSC '68. SV DSO speelt haar wedstrijden voornamelijk op de zaterdag, zo zijn er in 2022 bij de senioren 13 zaterdagteams actief en 2 zondagteams.

SV DSO telt in 2022 1263 leden. Het ledenverloop van DSO liet tot en met 2020 een dalende trend zien:

	1-1-2011	1-1-2015	1-1-2020
SV DSO	1325	1269	1198

Voetbalvereniging SV DSO heeft de beschikking over 8 speelvelden, waarvan 4 kunstgras met LED-Verlichting, 24 kleedkamers en 2 commissieruimtes. De vereniging heeft het in 2010 opgeleverde clubgebouw voorzien van zonnepanelen en er is een lift aanwezig om de op de 1^e verdieping gesitueerde kantine te kunnen bereiken. Naast de kantine heeft de vereniging de beschikking over een kledingzaak, mivatoilet, babyverzorgingsruimte, bestuurskamer, sponsoruimte en een kleine spreekkamer.

Knelpunten:

SV DSO geeft aan in 2022 te kampen met wachtlijsten, als gevolg van een groei van het aantal aanmeldingen en een tekort aan velden om alle team een plekje te geven. De vereniging geeft aan dat door het toevoegen van veldverlichting een grotere capaciteit kan worden gecreëerd.

Sterke punten:

SV DSO heeft een relatief jonge accommodatie. De clubaccommodatie en de was- en kleedaccommodatie verkeren in een goede staat van onderhoud, zijn al in grote mate verduurzaamd en bieden ruim voldoende capaciteit om aan de normen van de KNVB te voldoen. De kunstgrasvelden zijn in de afgelopen 3 jaar allemaal voorzien van een nieuwe topplaat.

SV DWO

Locatie:	Westerpark
Adres:	Heuvelweg 7, 2716 DZ, Zoetermeer
Ledenaantal 21/22:	680 (bron: KNVB)
Kleedkamers:	12 kleedkamers
Velden:	3 kunstgrasvelden (met verlichting) 4 natuurgrasvelden (zonder verlichting)
Clubgebouw:	bouwjaar 1978

SV DWO (Door Wilskracht Ontstaan) is opgericht in 1939. Net als SV DSO heeft DWO een aantal verhuizingen binnen Zoetermeer doorgemaakt. De twee verenigingen hebben zelfs in de jaren 60 een complex gedeeld in het Burgemeester Vernède-Sportpark. In 1978 betrok SV DWO de huidige accommodatie in het Westerpark. Samen met de groei van de wijken Meerzicht en Buytenwegh groeide ook de vereniging mee. SV DWO speelt haar wedstrijden voornamelijk op de zaterdag, zo zijn er in 2022 bij de senioren 10 zaterdagteams actief en 2 zondagteams.

SV DWO telt in 2022 680 leden, het ledenaantal fluctueerde de afgelopen 10 jaar, met 2022 als laagste aantal:

	1-1-2011	1-1-2015	1-1-2020
SV DWO	918	932	736

Voetbalvereniging SV DWO heeft de beschikking over 7 speelvelden, waarvan 3 kunstgrasvelden met LED-Verlichting en 12 kleedkamers. Het clubgebouw, met als bouwjaar 1978, biedt plaats aan een kantine, kantoor en 2 vergaderruimtes. Het pand is voorzien van een mindervalidetoilet, maar is alleen bereikbaar via een helling of een trap.

Knelpunten:

Het clubgebouw en de was- en kleedaccommodatie op het sportcomplex in het westerpark zijn sterk verouderd en aan renovatie of vervanging toe. Het sportpark van SV DWO ligt aan de rand van Zoetermeer en is alleen bereikbaar via het Westerpark. De fietsroute er naar toe is donker. Dit wordt, vooral voor jeugdleden, als onprettig ervaren. Het natuurgras hoofdveld wordt door de vereniging als slecht bespeelbaar ervaren.

Sterke punten:

SV DWO beschikt over een voldoende aantal velden nu en in de toekomst. De geografische ligging laat eventuele groei van het aantal velden toe, al zal er dan wel in het groen (Westerpark) moeten worden gebouwd. Ten opzichte van de nieuw te ontwikkelen wijk Entree ligt DWO op 10 minuten fietsen afstand.

[FC Zoetermeer](#)

Locatie:	Burgemeester Hoekstrapark
Adres:	Scheglaan 11, 2718 KZ, Zoetermeer
Ledenaantal 21/22:	796 (bron: KNVB)
Kleedkamers:	12 kleedkamers
Velden:	2 kunstgrasvelden (met verlichting)
	1 WETRA veld (met verlichting)
	1 Natuurgrasveld (met verlichting)
Clubgebouw:	Bouwjaar 1990 (sloop en nieuwbouw gepland in 2023)

Football Club Zoetermeer is opgericht in 1975. Na eerst elders in de stad te zijn gehuisvest, verhuisde de vereniging in 1990 naar het huidige complex in de wijk Rokkeveen. Met de groei van de wijk Rokkeveen groeide vereniging ook mee. De vereniging richt zich op zowel prestatief als recreatief voetballen. In 2019 stemde de gemeenteraad in met het realiseren van een nieuwe was- en kleedaccommodatie. De gemeente zal in dit bouwtraject samen met de vereniging optrekken, waarbij een integraal nieuw clubgebouw met was- en kleedaccommodatie zal worden gerealiseerd. De nieuwe clubaccommodatie zal worden voorzien van 12 kleedkamers en voldoet aan de moderne eisen op het gebied van toegankelijkheid en duurzaamheid. Verwachte uitvoering van dit project is

in 2023. FC Zoetermeer speelt haar wedstrijden voornamelijk op de zaterdag, in 2022 zijn er 11 seniorenteamen op zaterdag actief en 2 seniorenteamen op zondag.

FC Zoetermeer telt in 2022 796 leden, het ledenaantal fluctueerde de afgelopen 10 jaar, met 2020 als laagste aantal:

	1-1-2011	1-1-2015	1-1-2020
FC Zoetermeer	895	1079	722

FC Zoetermeer heeft de beschikking over 4 velden, waarvan 1 WETRA veld, 2 kunstgrasvelden en 1 natuurgrasveld. Alle velden beschikken over verlichting. Naast deze velden beschikt de club nog over een kunstgras (jeugd-) trapveldje, ter grootte van ongeveer een kwart voetbalveld.

Knelpunten:

De huidige was- en kleedaccommodatie en het clubgebouw zijn sterk verouderd en aan vervanging toe. Het project om dit gebouw te vervangen gaat in 2023 zijn uitvoering krijgen. FC Zoetermeer heeft de beschikking over 4 wedstrijdelden, waarvan 2 kunstgras, 1 natuurgras en 1 wetra veld. Als gevolg van overbespeling en weersinvloeden, neemt de kwaliteit van het natuurgrasveld en het WETRA veld vaak al vroeg in het seizoen af. Met afgelastingen als gevolg. Het voetbalcomplex biedt vanwege de ligging weinig tot geen mogelijkheden tot uitbreiding van het aantal velden. De vereniging geeft aan dat het aantal kleedkamers dat gepland staat om gebouwd te worden te weinig is, zij wensen 16 kleedkamers in plaats van de geplande 12.

Sterke punten:

Met de komst van een nieuw clubgebouw en was- en kleedaccommodatie krijgt het voetbalcomplex een nieuwe impuls. Het geeft de vereniging de mogelijkheid om haar maatschappelijke activiteiten uit te breiden, door de kantine multifunctioneel in te zetten. De afgelopen jaren is de toplaag van de kunstgrasvelden vervangen, deze velden bevinden zich in een goede staat van onderhoud. Er is een start gemaakt met het vervangen van de verlichting voor LED verlichting.

[SVO Buytenpark](#)

Locatie:	Sportpark Buytenpark
Adres:	Buytenparklaan 7-A, 2717 AX, Zoetermeer
Ledenaantal 21/22:	359
Kleedkamers:	6 kleedkamers
Velden:	1 kunstgrasveld (met verlichting) 1 natuurgrasveld (met verlichting)
Clubgebouw:	bouwjaar 2010

SVO Buytenpark werd in het jaar 2000 opgericht als SV Oosterheem als beoogde club voor de toekomstige wijk Oosterheem. De vereniging kreeg de mogelijkheid om te starten in het sportpark Buytenpark, gelegen tegen de wijk Buytenwegh. Een verhuizing naar Oosterheem werd echter nooit gerealiseerd. De vereniging wijzigde in 2021 haar naam in SVO Buytenpark.

SVO Buytenpark telt in 2022 359 leden, het ledenaantal fluctueerde de afgelopen 10 jaar, maar laat sinds 2015 een groei zien:

	1-1-2011	1-1-2015	1-1-2020
SVO Buytenpark	327	272	375

De vereniging heeft de beschikking over 2 velden, waarvan 1 kunstgrasveld. Beide velden zijn voorzien van verlichting. De vereniging gebruikt nog een half natuurgrasveld ten behoeve van de jeugdwedstrijden, dit is een openbaar sportveld dat beperkt is ingericht voor voetbal. De vereniging beschikt over een in 2019 opgeleverde kantine en een in 2010 opgeleverde was- en kleedaccommodatie met 6 kleedkamers.

Knelpunten:

Door het groeiende aantal leden heeft SVO Buytenpark een tekort aan 1 wedstrijd- en trainingsveld. Door weersinvloeden en overbespeling neemt de kwaliteit van het natuurgrasveld snel na de start van het voetbalseizoen af, met afgelastingen als gevolg.

Sterke punten:

Het complex van SVO Buytenpark biedt door de ligging ruimte voor uitbreiding met maximaal 2 velden. De recent opgeleverde kantine en de relatief jonge was- en kleedaccommodatie bevinden zich in een goede staat van onderhoud. Tegelijkertijd dient te worden opgemerkt dat voor beide gebouwen gekozen is voor een systeembouw met een verwachte levensduur van maximaal 20 a 25 jaar.

3. Mogelijke interventies

In hoofdstukken 1 en 2 is een beeld geschetst van de aanleiding van deze visie. Vanuit een capaciteitsonderzoek uitgevoerd in opdracht van de gemeente blijkt dat met de groei van de stad een tekort aan voetbalvelden zal komen. De voetbalverenigingen ervaren momenteel reeds een tekort en er is bij drie verenigingen reeds sprake van wachtlijsten. Alhoewel er een verschil van inzicht is van het aantal velden dat er stedelijk tekort is, wordt gedeeld dat het een onwenselijke situatie is voor de verenigingen, de gemeente en potentiële voetballers dat er momenteel wachtlijsten zijn. Een gezamenlijke wens is dat we de potentiële leden een plek kunnen geven om te voetballen. Aanvullend is er een aantal sterke punten en aandachtspunten benoemd per accommodatie.

De vervolgvraag is hoe we gezamenlijk het probleem kunnen oppakken. De gemeente ziet een combinatie van interventies (in organisatie/programmering en fysieke ingrepen) als de weg naar een oplossing van het probleem. De gemeente neemt hierbij een standpunt in dat zij wil kijken naar het toepassen van fysieke aanpassingen, maar verwacht gelijktijdig van de verenigingen een inspanning om de huidige capaciteit zo goed als mogelijk te benutten door beter samen te werken en vooral ook te programmeren. Immers de gemeente vindt het onwenselijk om het capaciteit uit te breiden om piekmomenten verder te faciliteren.

Hieronder wordt een reeks aan (mogelijke) interventies beschreven die de gemeente voor zich ziet, zowel in programmering als fysieke ingrepen.

- *Versterking programmering en samenwerking*

Er is een landelijke trend gaande dat de deelname aan zondagvoetbal sterk afneemt. Dit geldt ook zeker voor de regio waarin de Zoetermeerse verenigingen competitie spelen. Deze ontwikkeling zorgt er voor dat er een grote druk komt te liggen op de wedstrijdvelden op zaterdag en de velden op zondag nauwelijks bezet zijn. Zo bleek uit het capaciteitsonderzoek van Mulier dat in 2020 er op zaterdag een behoefte was aan 22 wedstrijd velden en op zondag 4 wedstrijd velden. Richting de toekomst neemt de behoefte op zondag maar beperkt toe. De verplaatsing van wedstrijden van zondag naar zaterdag heeft ook effect op de trainingscapaciteit, het is immers niet wenselijk om een team dat op zaterdag speelt op vrijdagavond te laten trainen. De bezetting op vrijdagavond neemt als gevolg daarvan ook af.

De KNVB heeft aangegeven mee te willen werken aan het onderzoeken van mogelijkheden om een betere spreiding over het weekend te organiseren. Door het ondersteunen van verenigingen in dit traject.

Enkele denkrichtingen om tot op een betere verdeling te komen:

- Competities voor specifieke doel- of leeftijdsgroepen worden georganiseerd op vrijdagavond of zondag.
- Onderlinge competities voor Zoetermeerse of regionale verenigingen op vrijdagavond of zondag.
- Teams een bepaald deel van de competitiewedstrijden op zondag laten spelen.
- Werk met de jongste jeugd er naartoe om op zondag de wedstrijden te spelen, zo raken de leden aan de zondag gewend vanaf onderaan jonge leeftijd.

- Begin en eindig eerder met wedstrijden. Vaak wordt de laatste wedstrijd om 14.30 uur geprogrammeerd. Indien de faciliteiten het toelaten (bijvoorbeeld door voldoende verlichting op de velden) kan er meer gebruik gemaakt worden van de velden op een zaterdag.
- Maak gebruik van elkaars velden als deze elders beschikbaar zijn (sta daar ook open voor).

Momenteel kent de KNVB geen officiële amateurcompetities die over meerdere dagen verspreid zijn. Hier van afwijken vergt dus nauw overleg met KNVB, leden van de verenigingen en ook verenigingen in de regio.

- Kunstgras voetbal wedstrijd- en trainingsveld

Kunstgras is de vorm van voetbalvelden die de grootste bespelingsintensiteit aankan, tot ongeveer 1500 uur per jaar. Kunstgras laat ook multifunctioneel gebruik toe, bijvoorbeeld voor schoolsport of andere sportactiviteiten. Kunstgras is qua bespeelbaarheid ongevoelig voor weer en wind. Het onderhoud aan kunstgrasvelden is beperkt, waardoor het veld het gehele jaar door bespeeld kan worden. De KNVB laat tot op een bepaald speelniveau ook multifunctionele belijning op kunstgrasvoetbalvelden toe, bijvoorbeeld ten behoeve van jeugdbelijning of andere sporten. Door op de plek van een natuurgras voetbalveld kunstgras toe te passen kan de capaciteit van het veld vergroot worden met een factor 5 a 6.

Het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden vergen specifieke expertise en kan alleen in overleg met een leverancier/aannemer uitgevoerd worden. De investeringskosten om een kunstgras voetbalveld aan te leggen zijn hoog, echter de onderhoudskosten voorspelbaar en relatief laag. De toplaag van een kunstgrasveld heeft een levensduur van 10 tot 14 jaar en kent dus een relatief korte afschrijvingstermijn, hiermee zijn de kapitaallasten van een kunstgrasveld hoog.

Voor wedstrijd- en trainingsvelden wordt meestal een kunstgrassoort gebruikt met een langere vezel in combinatie met een infill. Deze infill moet er voor zorgen dat de vezels beter overeind blijven staan en het veld goed bespeelbaar blijft. Binnen de gemeente Zoetermeer wordt gebruik gemaakt van een SBR-infill. Bij het toepassen van een kunstgrasveld met SBR-infill (rubber korrels) dient de eigenaar van het veld te voldoen aan een zorgplicht. Deze zorgplicht dient er toe om te zoveel mogelijk te voorkomen dat de rubber korrels in de omgeving terecht komen. Er zijn alternatieve mogelijkheden voor de infill, deze zijn echter kostbaar en/of hebben een negatief effect op de bespeelbaarheid van de velden. Een aantal gemeenten heeft als pilot wel een andere infill toegepast. Tevens dient een kunstgrasveld te worden gezien als een “verhard” oppervlak, wat de hittestress op een gebied verhoogd. Door de snellere waterafvoer van een kunstgrasveld heeft het veld een negatief effect op de waterberging in een gebied. [Sportveld en sportondergrond: kunstgras versus natuurgras \(sportbelijning.nl\)](https://www.sportbelijning.nl)

Binnen deze interventies zijn twee mogelijkheden te onderscheiden. Enerzijds kan gekozen worden om een nieuw kunstgrasveld toe te voegen, maar ook kan gekozen worden voor het vervangen van een natuurgrasveld tot een kunstgrasveld. In het tweede geval is er weliswaar geen sprake van een extra veld, maar wordt het potentiële gebruik van een veld verhoogd (zonder dat hiervoor extra ruimte in beslag genomen hoeft te worden).

- Natuurgras

Een natuurgrasveld in goede staat wordt door voetballers als het meest prettig ervaren om op te voetballen. Echter wordt deze positieve ervaring snel omgezet in een negatieve ervaring wanneer

een veld in slechte staat bevindt. Een natuurgrasveld is voor een beperkt aantal speeluren inzetbaar, tussen de 250 en 350 uur per jaar. Deze beperkte bespelingsmogelijkheid leidt er toe dat natuurgras in de regel buiten het verenigingsgebruik niet multifunctioneel inzetbaar is. Om dezelfde bespelingsintensiteit als een kunstgrasveld te realiseren zijn er 5 á 6 natuurgrasvelden nodig. Natuurgras is gevoelig voor weer en wind, bij vorst en hevige regenval is een natuurgrasveld niet bespeelbaar. [Sportveld en sportondergrond: kunstgras versus natuurgras \(sportbelijning.nl\)](https://sportbelijning.nl)

De investering bij realisatie en renovatie is relatief laag. Het beheer en onderhoud kan door een sportparkbeheerder zelf worden uitgevoerd. Natuurgras voetbalvelden zijn onderhoudsintensief, de velden dienen gemaaid, beregend, belijnd en bemest te worden. Door weersinvloeden, flora- en faunaoverlast zijn de onderhoudskosten voor een natuurgrasveld niet exact jaarlijks in te schatten.

[Soorten infill of instrooi bij kunstgras voetbal veld \(sportbelijning.nl\)](https://sportbelijning.nl)

- Veldverlichting

Door het toepassen van veldverlichting op een voetbalveld kan de bespelingsintensiteit vergroot worden. Velden kunnen dan naast het gebruik als wedstrijdveld overdag, ook als trainingsveld worden ingezet. Bovendien kan er op wedstrijddagen eerder worden gestart en tot later worden gespeeld, zodat er meer wedstrijden mogelijk zijn.

Veldverlichting toepassen kan een negatief effect op de omgeving hebben. Omwonenden kunnen last hebben van kunstlicht en het kan fauna negatief beïnvloeden, zoals bijvoorbeeld vleermuizen of vogels.

- Was- en kleedaccommodatie

De KNVB stelt dat het aantal wedstrijdelden bepalend is voor het aantal benodigde kleedruimtes en neemt hiermee ook het gebruik van teamlockers mee. Een teamlocker is een kast waarin het team de tassen en kleding uit de kleedkamer haalt en tijdens de wedstrijd kan opbergen. Zo is de kleedkamer vervolgens vrij voor een ander team.

Indicatie aantal kleedkamers en teamlockers:

- bij alleen senioren: twee kleedkamers per wedstrijdveld en twee teamlockers per kleedkamer;
- bij senioren/junioren/pupillen: twee kleedkamers per wedstrijdveld en twee teamlockers per kleedkamer;
- bij senioren/junioren/pupillen: 50 procent van de kleedkamers in een grotere maat (24 vierkante meter in plaats van 15 vierkante meter);
- bij één benodigd wedstrijdveld en senioren/junioren/ pupillen: drie kleedkamers en twee teamlockers per kleedkamer, en twee van de kleedkamers in de grotere maat

[kwaliteitsnormen-club--en-kleedgebouw \(knvb.nl\)](https://knvb.nl)

4. Conclusie en aanbevelingen

De Zoetermeerse voetbalverenigingen hebben alle vier eigen uitdagingen. Dit zijn uitdagingen op het gebied van capaciteit, maar ook op het gebied van kwaliteit. In dit hoofdstuk de uitkomsten van het

onderzoek uitgevoerd in 2020 gecombineerd met de input die de verenigingen hebben geleverd en de mogelijke interventies. Hierbij komen de belangrijkste aandachtspunten voor de korte termijn naar voren en hoe dit zich ontwikkelt op de lange termijn richting 2040.

Clubgebouw en was- en kleedaccommodaties

Korte termijn: Het clubgebouw en de was- en kleedaccommodatie zijn bij DSO en SVO Buytenpark in orde en behoeven op korte termijn geen interventie. Bij FC Zoetermeer zijn de was- en kleedaccommodatie en het clubgebouw sterk verouderd, in 2023 vindt er sloop en nieuwbouw plaats en is deze weer toekomstbestendig. FC Zoetermeer geeft aan dat zij verwachten dat er een tekort aan het aantal kleedkamers gaat ontstaan, echter voldoen het aantal kleedruimtes (12) aan de normen van de KNVB passend bij 4 wedstrijdelden. Bij het vervangen van natuurgras voor kunstgras neemt deze normbehoefte niet toe. De was- en kleedaccommodatie en het clubgebouw van SV DWO zijn sterk verouderd en dient op korte termijn te worden vervangen en/of gerenoveerd te worden.

Lange termijn: Op de lange termijn zal de clubaccommodatie van SVO Buytenpark aandacht nodig hebben. Dit heeft te maken met de tijdelijke aard van de bouw waarvoor gekozen is. Dit betekent dat het gebouw richting 2040 waarschijnlijk toe zal zijn aan vervanging en mogelijk uitbreiding. De clubaccommodatie van SV DSO zal op de lange termijn nog aardgasvrij gemaakt moeten worden.

Capaciteit velden

Korte termijn: Op de korte termijn verdient de situatie van de velden bij alle verenigingen aandacht. Bij SV DSO is de normatieve capaciteit voldoende, echter geeft de vereniging aan dat door het toepassen van verlichting op velden die dat nu nog niet hebben, de capaciteit kan worden vergroot. SV DWO heeft meer dan voldoende velden, echter wordt het natuurgras hoofdveld kwalitatief als onvoldoende ervaren. FC Zoetermeer ervaart een tekort aan velden en worden de natuurgrasvelden als kwalitatief onvoldoende ervaren. Op korte termijn kan de capaciteit en kwaliteit van de accommodatie een impuls krijgen door één natuurgrasveld te vervangen voor een kunstgrasveld. Bij SVO Buytenpark wordt het natuurgrasveld als gevolg van overbespeling als kwalitatief onvoldoende ervaren, tevens is er een tekort aan wedstrijd- en trainingscapaciteit. Op korte termijn kan de capaciteit en kwaliteit van de accommodatie een impuls krijgen door een 3^e veld toe te voegen in de vorm van een kunstgrasveld en het natuurgrasveld te renoveren. Hierdoor ontstaat er een overcapaciteit bij SVO Buytenpark, welke ingezet kan worden om trainingscapaciteit van andere verenigingen op te vangen.

Lange termijn: Door de groei van de stad gaat er een gemeentebreed tekort aan trainingsvelden ontstaan voor de voetbalverenigingen van Zoetermeer. Naast de huidige tekorten bij FC Zoetermeer en SVO Buytenpark, ontstaat er ook een tekort bij SV DSO. Op zaterdag gaat er een tekort ontstaan aan wedstrijdelden, op zondag is er een grote overcapaciteit.

Korte termijn:

Vereniging	Was- en kleedaccommodatie	Clubgebouw	Velden	Verlichting	Verdeling wedstrijden Zaterdag/Zondag
SV DSO					
SV DWO					
FC Zoetermeer					
SVO Buytenpark					

Groen = op orde

Oranje = heeft aandacht

Rood = niet op orde

Aanbevolen interventies korte termijn:

- Beter verdelen van de wedstrijden op zaterdag en zondag
- Renovatie of nieuwbouw clubgebouw en was- en kleedaccommodatie SV DWO
- Renovatie hoofdveld SV DWO
- Renovatie natuurgrasveld SVO Buytenpark
- Toevoegen 3^e kunstgrasveld SVO Buytenpark (ingezet voor gedeelde trainingscapaciteit)
- Vervangen natuurgrasveld FC Zoetermeer voor kunstgras
- Toevoegen verlichting aan 3 á 4 velden SV DSO

Lange termijn (bij geen interventies op de korte termijn):

Vereniging	Was- en kleedaccommodatie	Clubgebouw	Capaciteit Velden	Verlichting	Verdeling wedstrijden Zaterdag/Zondag
SV DSO					
SV DWO					
FC Zoetermeer					
SVO Buytenpark					

Groen = op orde

Oranje = behoeft aandacht

Rood = niet op orde

Aanbevolen interventies lange termijn:

- Alle interventies genoemd op de korte termijn
- Vergroten van trainingscapaciteit voor voetbal door het toevoegen van multifunctionele kunstgrasvelden (op een alternatieve locatie) die door meerdere verenigingen en sporten kunnen worden benut.
- Vervangen van de clubaccommodatie en was- en kleedaccommodatie van SVO Buytenpark
- Verder verduurzamen (aardgasvrij maken) van clubaccommodatie en was- en kleedaccommodatie SV DSO.
- Het beter verdelen van de wedstrijddagen wordt steeds urgenter omdat de druk op zaterdag toe zal nemen.